SYNIADAUNEWYDD AR GYFER NEWID CYMDEITHASOL

Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd a Môn 7.3.2024

cwmpas

Start Something Good

cwmpas
Dechrau Rhywbeth Da
Start Something Good

BWRDD GWASANAETHAU CYHOEDDUS GWYNEDD A MÔN

GWYNEDD AND ANGLESEY PUBLIC SERVICES BOARD

Yr Her

Comisiynodd Cyfoeth Naturiol Cymru, a Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd a Môn Cwmpas i ddarparu dau hacathon a fyddai'n dod â sawl rhanddeiliad ynghyd i fynd i'r afael â'r her ganlynol:

Sut allwn ni ymdrin ag anghenion y gymuned leol yn well drwy wella mynediad a chludiant yn Niwbwrch?

Y Broses

Yn ystod y digwyddiad, darparwyd dwy sesiwn union yr un fath yn y prynhawn a chyda'r nos ar 7 Mawrth 2024. Ymgymerodd mwy nag wyth deg o fynychwyr - yn cynnwys trigolion, y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus, a Cyfoeth Naturiol Cymru - â dwy sesiwn o weithdai dwys a blaengar gyda'r nod o rannu safbwyntiau, creu cysylltiadau newydd, dysgu methodolegau newydd, a chytuno ar syniadau arloesol i ymateb i'r her.

Mae creu sawl grŵp amrywiol yn allweddol i'r broses. Cafodd yr 80 a mwy o gyfranogwyr eu rhannu'n 11 tîm, gyda phob un yn cynnwys chwech i wyth o aelodau o gefndiroedd a safbwyntiau amrywiol.

Y Gweithdai

Cafodd yr 11 tîm eu tywys trwy chwe gweithdy gwahanol yn ystod y digwyddiad. Roedd y rhain yn cynnwys:

- Mapio Asedau
- Mapio Heriau
- Syniadaeth
- Lleihau Syniad
- Llunio Prototeip
- Cyflwyno Syniadau

Mapio Asedau

Mae'r dull 'Start Something Good®' yn golygu dechrau o safle cryf drwy nodi pa adnoddau sydd ar gael i ddatrys yr her o dan sylw. I ddod o hyd i ateb mae angen i gyfoeth o 'offerynnau' fod ar gael inni. Lluniodd pob un o'r grwpiau fap asedau gyda'r bwriad o nodi meysydd o gryfder a meysydd y mae angen mwy o gymorth i ymdrin â nhw.

Isod mae tair rhestr yn cynnwys yr hyn a nodwyd gan bob tîm:

Asedau cymdeithasol	Asedau dynol	Asedau cyhoeddus	Asedau ffisegol	Asedau ariannol
- Rhun Ap Iorwerth (AS) - Ysgol gynradd - Cyfoeth Naturiol Cymru - Siop - Tafarn - Canolfannau cymunedol x 2 - Gwersylloedd - Grwpiau buddiant - Eglwys (San Pedr; Eglwys Bach) - Grŵp hamdden i bobl dros 50 oed - Llywodraeth Cymru - Yr awdurdod lleol - Busnesau lleol - Digwyddiadau - Cyngor cymuned - Grŵp coetir cymunedol - Trigolion (cyfoeth o brofiad ac arbenigedd) - Cynghrair Bro Aberffraw - Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol - Caffi - Siop pysgod a sglodion - Pentref model - Amgueddfa trafnidiaeth - Y gymuned - M-Sparc - Grwpiau Facebook - Cysylltiadau â'r gymuned a	- Trigolion - Newydd ddyfodiaid; ymwelwyr; twristiaid - Ieuenctid - Busnesau lleol - Gwybodaeth bersonol am yr ardal - Profiad blaenorol - Cysylltiadau teuluol ehangach - Poblogaeth oedrannus sy'n tyfu - Synnwyr cryf o gysylltedd - Cydgysylltedd - Medrwn Môn - Cysylltiadau rhwng pentrefi - Gwybodaeth - Hanes - Sgiliau rheoli strategol - Angerdd - Tir ffermio - Siopau - Mesurau rheoli traffig - Cefnogaeth i'r gymuned leol - Croeso i ymwelwyr - Creu cyflogaeth newydd - Grŵp cerdded - Cymdeithasau, e.e. Criw Niwbwrch	- Amberon - Yr eglwys - Cárnifal cymunedol - Ysgol (cydlyniad) - Cynghorwyr (sir; cymuned) - Gwylwyr y Glannau - Cyfoeth Naturiol Cymru - Llyn Parc Mawr - Traeth - Coedwig - Rhwydwaith ffyrdd cyhoeddus - Gwarchodfa natur - Yr heddlu - Yr awdurdod lleol - Undeb Cenedlaethol yr Amaethwyr - Cadw - Medrwn Môn - Menter Môn - Platfform mapiau cyhoeddus - Pêl-droed - Gofal plant - Gwasanaethau iechyd - Gweithgareddau teulu - Cludiant - Maes parcio - Toiledau - Yr heddlu - Llywodraeth Cymru - Trigolion - Ymwelwyr - Gweithwyr - Tir y cyngor	- Traeth - Coedwig - Twyni - Ynys Llanddwyn - Traciau - Llwybrau troed - Gwarchodfa natur ddynodedig - Y môr - Gwersylloedd - Maes chwarae - Toiledau (ar gau) - Llyn - Perchnogion tir - Priffyrdd - Cyfoeth Naturiol Cymru - Yr aer - Pentref - Tai - Siopau - Coed / pren - Lleoliad gwledig hardd - Hanes y pentref (heb ei adeiladu ar gyfer ceir) - Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol - PJ Hall - Iechyd a llesiant - Ffyrdd - Meysydd parcio - Traffig - Cludiant - Tagfeydd - Busnesau - Tir ffermio - Iechyd awyr agored - Symudiad a llif traffig - Taith gerdded gylchol	- Yr awdurdod lleol - Llywodraeth Cymru - Cyfoeth Naturiol Cymru - Cyfleoedd ariannu eraill - Incwm o faes parcio

diddordeb personol ynddi - Aelod Seneddol - Sgiliau TG - Y rhyngrwyd - Radio lleol - Coedwig - Traeth - Clwb cof - Boreau coffi - Sefydliad y Merched - Nosweithiau ffilm - Athrofa Pritchard Jones		- Gwasanaeth bws - Mae cludiant eich hun yn hanfodol - Gynnau cyflymder (heddlu)		

Gwaddol y Map Asedau

Nid oes angen cyfyngu’r gweithgaredd hwn i’r digwyddiad ar 7 Mawrth o reidrwydd. Mae'n offeryn cyd-ddylunio y gellir ei ddefnyddio ar gyfer datrys problemau yn barhaus, ac yn offeryn y gellir ychwanegu ato. Gellir ystyried pob un o'r asedau hyn yn unigol ar gyfer unrhyw her, ac ar unrhyw gam wrth ymdrin â heriau pellach (e.e. a all ‘x’ ein helpu? Beth pe baem yn cyflwyno ‘x’ i ‘y’? ac ati). Mae hyn er mwyn sicrhau bod yr her yn gwneud y defnydd gorau o’r asedau presennol cyn gwario adnoddau mewn mannau eraill.

Mapio Heriau

Gofynnom i bob tîm gwblhau Map Her i (1) nodi'r heriau mwyaf sylweddol sydd i'w datrys, a (2) pa rwystrau sy'n bodoli? 3) beth yw'r cam diriaethol cyntaf sydd ei angen i ddatrys yr her? a 4) sut mae cychwyn arni?

Beth yw'r heriau mwyaf arwyddocaol ar hyn o bryd? / What are the most significant challenges at the moment? 1	Beth yw'r cam diriaethol cyntaf sydd ei angen? / What is the first tangible action needed to rectify the challenge? 3
Beth yw'r rhwystrau? / What are the barriers in our way? 2	Sut mae cychwyn arni? / How do we get started? 4

Gwerth yr adran hon yn y broses yw sicrhau bod y broblem, y rhwystrau, a'r camau rhesymegol y mae angen eu cymryd i symud ymlaen wedi'u nodi'n glir. Roedd yr ymatebion fel a ganlyn:

Bwrdd prynhawn 1

Yr heriau mwyaf sylweddol	Y camau gweithredu cyntaf
- Tagfeydd traffig - Effaith / ymddygiad / niferoedd ymwelwyr - Prin yw'r manteision i'r gymuned leol - Sut i roi gwelliannau ar waith - Cyfathrebu - Gwarchod bywyd gwyllt rhag niferoedd gormodol o ymwelwyr	- Cyfathrebu pan fydd y maes parcio'n llawn (gwell a chynt) - Gwneud y llif yn rhwyddach - Dim mwy o feysydd parcio gan eu bod yn esgor ar fwy o dagfeydd - Dylid cadw'r arwydd digidol sy'n rhoi gwybod bod y maes parcio'n llawn
Rhwystrau	**Sut i ddechrau arni**
- Seilwaith / cyfleusterau - Cyfyngiadau ffisegol - Sefydliadau arweiniol – cyfrifoldeb - Gwneud penderfyniadau anodd - Cyllid - Cyfyngiadau cyfreithiol	- Nodi'r sefydliad arweiniol / cyfrifol - Cytuno ar gynllun - Mae ciwio yn y goedwig wedi helpu i leddfu tagfeydd ar Stryd y Capel - Archwilio ffyrdd o dalu yn y maes parcio – ap

Bwrdd prynhawn 2

Yr heriau mwyaf sylweddol	Y camau gweithredu cyntaf
- Tagfeydd o ganlyniad i ormod o ymwelwyr i'r traeth - Ffyrdd bach – mynediad i gerbydau unigol - Gor-hysbysebu man hardd - Bydd rhywun yn marw	- Mesurau rheoli traffig - System unffordd? - Trefniadau parcio a theithio posibl - Dylid buddsoddi'r arian a wneir yn y pentref ar gyfer gwasanaethau y mae mawr eu hangen ac er mwyn ei ddigolledu - Cydbwyso'r byd natur a phobl
Rhwystrau	**Sut i ddechrau arni**
- Mae'r ffordd yn rhy gul – ddim yn gallu ymdopi - Ffordd fynediad unigol - Dim mesurau rheoli traffig o'r pentref - Mae'n gwneud arian – dylid rhannu'r cyfoeth - Mesurau gwael o ran rheoli'r ffordd i mewn / allan - Diffyg dewisiadau eraill ar y bwrdd	- Cael CNC i wrando a gweithredu - Dylid cynnal arolwg priodol o broblemau - Dylid rhannu'r ffeithiau llawn â phawb

Bwrdd prynhawn 3

Yr heriau mwyaf sylweddol	Y camau gweithredu cyntaf
- Cyllid - Swm y traffig a'i gyflymder - Poblogrwydd (y cyfryngau cymdeithasol) - Ieuenctid – gweithgareddau, diogelwch - Llwybrau beicio – diogelwch - Rheoli pryderon ynghylch yr amgylchedd, e.e. y twyni tywod	- Mwy o gyfarfodydd cymunedol – nid rhai unwaith ac am byth - Dylid ennyn cyfranogiad pobl leol – mae rhai wedi diflasu - Ymgysylltu â'r gymuned - Mae angen meysydd parcio (lluosog) - Trefniadau parcio a theithio - Ailgyfeirio traffig
Rhwystrau	**Sut i ddechrau arni**
- Meddwl / gweithio mewn ffordd gydgysylltiedig - Diffyg arian - Caerdydd yn bell / wedi'i hymwahanu oddi wrth realiti - Prynu tir - pwy sy'n berchen ar beth? - Awdurdodaethau? - A yw CNC yn berchen ar ddigon o dir?	- Mae heddiw yn ddechrau - Gwrando ar bryderon - Dim bai - Bod yn adeiladol - Grŵp cynrychioliadol i weithio'n gyson gyda chyrff cyhoeddus - Grŵp ieuenctid yn edrych i'r dyfodol

Bwrdd prynhawn 4

Yr heriau mwyaf arwyddocaol	Y camau gweithredu cyntaf
- Traffig - Llygredd - Ail gartrefi / cartrefi gwag - Twristiaeth gormodol / diffyg rheolaeth - Diffyg gwybodaeth - Cynddaredd ar y ffyrdd - Mesurau rheoli traffig / trafnidiaeth	- Opsiynau realistig - Cytundeb - Siarad â phobl leol
Rhwystrau	**Sut i ddechrau arni**
- Diffyg trafodaeth - Nid oes neb yn gwrando	- Dylid rhoi cynnig ar bethau gwahanol - Maes parcio gwahanol – ysgol – bws - Stryd yr Eglwys – dim parcio yn ystod cyfnodau prysur - Angen parchu pobl ar Stryd yr Eglwys – plant ifanc a beiciau yn ceisio croesi ffordd brysur yn ystod misoedd yr haf - Palmant cul / arwyddion ar y palmant

	- Ni all pobl anabl gerdded i'r maes parcio. Rhaid caniatáu ar gyfer mannau parcio i bobl anabl y tu allan i'w tai

Bwrdd prynhawn 5

Yr heriau mwyaf sylweddol	**Y camau gweithredu cyntaf**
- Ffyrdd: ffyrdd i mewn ac allan, traffig, cyfyngiadau - Cyllid – rhyddhau incwm o faes parcio yn lleol - Y system ffyrdd presennol - Tagfeydd, tyllau yn y ffyrdd	- Rhyddid gwybodaeth am gyllid - A allem ddatganoli'r gwasanaeth? - Gwrando ar drigolion - Cynnwys a chynllunio'n briodol (nid dim ond ymateb) - Agwedd gadarnhaol tuag at newid - Cynnwys yr holl bartïon perthnasol (ni, CNC, Cyngor Sir Ynys Môn (CSYM), Y Gronfa Ffyniant Gyffredin) / cyllid, ac ati) - Derbyn cyfyngiadau penodol
Rhwystrau	**Sut i ddechrau arni**
- CNC: rheolaeth, agwedd, rhyddhau cyllid, gwaith gwael (adferol); gweledigaeth / arloesi - Y byd natur yn erbyn cynnydd / newid (nid ydym am niweidio ein hamgylchedd; rydym am ei amddiffyn) - Dim dealltwriaeth lawn o'r hyn y mae preswylwyr ei eisiau / ei angen	- Bod yn agored - Siarad - Gwybodaeth - Herio CNC ynghylch cynlluniau a rhwystrau cyfredol - Cynlluniwch - Gwnewch! - Credwch yn y ffaith y bydd canlyniad - Cynnwys Cyngor Sir Ynys Môn - Trigolyn ar Fwrdd CNC (nad yw'n weithiwr CNC)

Bwrdd prynhawn 6

Yr heriau Mwyaf sylweddol	**Y camau gweithredu cyntaf**
- Ffyrdd cul, dim palmentydd – peryglus - Cysylltiadau diogel gwael i'r goedwig / y traeth o'r pentref	
Rhwystrau	**Sut i ddechrau arni**
- Diffyg seilwaith - Trafnidiaeth gynaliadwy ddim yn bodoli	

Bwrdd prynhawn 7

Yr heriau mwyaf sylweddol	**Y camau gweithredu cyntaf**
- Traffig (Stryd yr Eglwys) - Marchnata (Croeso Cymru, ac ati) - Dim rheolaeth o ran pwy sy’n dod i'r safle - Parcio ar draws Niwbwrch i gyd	- Asesu - Mapio - Ystyried opsiynau parcio - Siarad â Croeso Cymru ynglŷn â pheidio â’i marchnata cymaint
Rhwystrau	**Sut i ddechrau arni**
- Dim ond un ffordd ato - Ffordd gul - Mae pobl yn parcio ar draws mynedfeydd tai yn Niwbwrch	- Cyfarfod cyhoeddus - Ardal barcio yn y pentref ar gyfer trigolion yn unig

Bwrdd noson 1

Yr heriau mwyaf sylweddol	**Y camau gweithredu cyntaf**
- Ffordd gul - Swm y traffig - Mae’r uchafswm yn dibynnu ar y tywydd, penwythnosau, tymor y gwyliau	- Mae angen i bob un o'r partïon dderbyn ei bod yn broblem wirioneddol y mae angen ei datrys - A yw'r data yn cadarnhau bod problem? - Lleihau'r traffig
Rhwystrau	**Sut i ddechrau arni**
- Llawer o gyfarfodydd yn y gorffennol ond dim byd wedi’i weithredu - Atebion wedi'u cynnig ond neb wedi gwrando arnynt	- Creu rhestr fer o opsiynau ac archwilio, e.e. system unffordd, trefniadau parcio a theithio, tacsis beic

Bwrdd noson 2

Yr heriau mwyaf sylweddol	Y camau gweithredu cyntaf
- Tagfeydd traffig - Nifer cynyddol o ymwelwyr - Yr awr frys - Agweddau pobl - Lled y ffordd - Parcio - Y tywydd	- System unffordd - Arwydd ffordd ymhellach i ffwrdd - Talu ymlaen llaw - Beiciau yn unig - Symud taliad - Dilyn y cynllun rheoli traffig yn gywir - Maes parcio dal - Parcio oddi ar y safle - Cyrbau isel ar Stryd yr Eglwys
Rhwystrau	**Sut i ddechrau arni**
- Ariannol - Maint y ffordd - Cynllunio - 3 x Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGA) - Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol (AHNE) - Bywyd gwyllt - Ardal Cadwraeth Arbennig (ACA) - Materion cyfreithiol - Llywodraeth Cymru (ffyrdd newydd)	

Bwrdd noson 3

Yr heriau mwyaf sylweddol	Y camau gweithredu cyntaf
- Mynediad - Traffig - Blocio'r ffyrdd - Y gamdriniaeth gan aelodau o'r cyhoedd - Agwedd - Yr effaith ar drigolion - Mynediad i'r gwasanaethau brys - Hysbyseb enfawr	- Mae angen didoli traffig - System unffordd - Gwell rheolaeth ar niferoedd - Mynediad i geir - Tocynnau ar-lein

Rhwystrau	**Sut i ddechrau arni**
- Mae'r ffordd yn rhy fach ar gyfer y traffig - Ffyrdd cul - Cerbydau wedi'u parcio - Trigolion - Dim cyfyngiad ar bobl o leoedd eraill - Trafnidiaeth gyhoeddus – dim digon o fysiau	- Cyfarfodydd cyhoeddus - Datrys cyhoeddus / datrysiad yr ymennydd - Cyfathrebu â'r bobl leol - Mwy o feysydd parcio yn y pentref - Teithiau cychod

Bwrdd noson 4

Yr heriau mwyaf sylweddol	**Y camau gweithredu cyntaf**
- Traffig - Nifer y bobl – 500 mewn diwrnod - Tagfeydd - Parcio yng nghanol ac ar gyrion y pentref - Hinsawdd – erydu, lefel y môr yn codi, mwy o stormydd, mwy o wynt	- Arwyddion ymhellach i ffwrdd - Rheoli mannau parcio - Darparu mannau parcio ar gyfer pobl leol
Rhwystrau	**Sut i ddechrau arni**
- Cael cytundebau - Gormod o bŵer mewn un corff - Pobl ar y lefel uchaf – y cyngor / CNC - Dod o hyd i leoliad ar gyfer parcio a theithio	- Treialon gwirioneddol - Dichonoldeb - Wedi dod o hyd i fynediad newydd

Syniadaeth

Nawr bod y cyfranogwyr wedi fframio'u cwestiwn, cawsant eu tywys trwy sesiwn ragarweiniol ar ddulliau syniadaeth.

Cyflwynwyd y cyfranogwyr i'r "Injan Arloesi" a'r tri dull syniadaeth craidd: Ailgyfunol, Cynyddol, ac Ehangol.

Yr Injan Arloesi gan Tina Seelig

Gofynnwyd i'r grwpiau gymryd rhan mewn ymarfer o'r enw "Crazy 8s" lle mae pob cyfranogwr yn defnyddio'r datganiad her "Sut allwn ni?" i gynhyrchu wyth datrysiad gwahanol o fewn wyth munud.

Yna fe'u gwahoddwyd i ymestyn eu proses syniadaeth drwy'r dechneg "Clever Trevor" drwy edrych ar yr her o safbwynt anghyfarwydd, er mwyn cael dealltwriaeth well o sut y byddai'r sefydliadau hyn yn mynd i'r afael â'r her. Roedd safbwyntiau enghreifftiol yn cynnwys Ikea, Bluestone, Cyngor Dinas Bryste, a Disney). Nid dynwared yr hyn y mae eraill wedi'i wneud yw nod y dull hwn, ond gofyn beth allwn ni ei ddysgu o'r ffordd y maen nhw'n gwneud pethau.

Diben gofyn i unigolion a grwpiau ystyried syniadau lluosog yw annog ffyrdd newydd a ffres o feddwl. Yn hytrach na dechrau gydag un syniad yn unig mewn golwg, mae gan y grwpiau sawl opsiwn i ddewis ohonynt ac i'w cyfuno. Gwerth meddwl a gweithio yn y modd hwn yw bod opsiynau'n cael eu hehangu yn hytrach na'u cyfyngu, a bod modd dod o hyd i syniadau arloesol ar draws y grŵp yn hytrach na dod oddi wrth un unigolyn blaenllaw. Mae'r dull syniadaeth hwn yn ehangu nifer y bobl sy'n ymwneud â chynhyrchu syniadau ac yn meithrin ymagwedd ddemocrataidd ac agored.

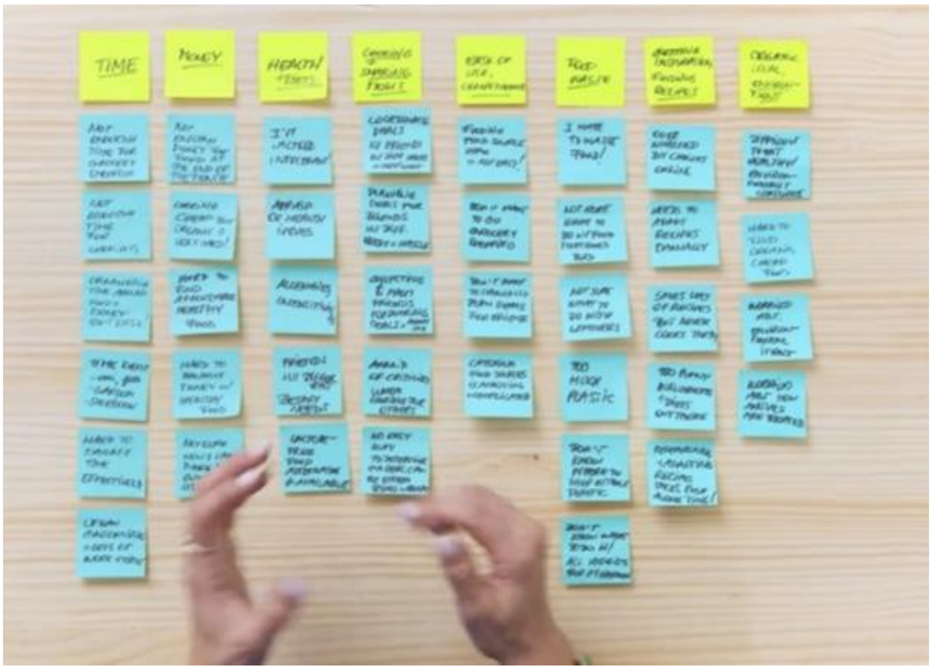

Yna fe wnaeth y grwpiau gategoreiddio, dadansoddi a chyfuno’r gwahanol syniadau er mwyn penderfynu ar dri datrysiad:

Y syniadau a gynhyrchwyd gan fwrdd prynhawn 1

1) Arwydd digidol ar y gylchfan yn dweud bod maes parcio'r traeth yn llawn pan fo’n llawn
2) Archebu lle yn y maes parcio ymlaen llaw yn unig
3) Coedwig di-draffig; parcio a theithio

Y syniadau a gynhyrchwyd gan fwrdd prynhawn 2

1) Ap Llanddwyn – parcio / cyfleusterau; cynnig opsiynau parcio / teithio eraill; dangos pa mor brysur ydyw
2) Parcio a theithio / cerdded – llogi beiciau, llogi bygis; mynediad i gerbydau rhwng mis Ebrill a mis Hydref - lleol, tocyn tymor, mynediad i bobl anabl yn unig; teithio llesol
3) Cyflogi trigolion i reoli mynediad

Y syniadau a gynhyrchwyd gan fwrdd prynhawn 3

1) Cyfres o gyfarfodydd; creu cysylltiadau ag ysgolion a grwpiau ieuenctid
2) Trafnidiaeth a thwristiaeth werdd: beiciau, trên ar y ffordd, trên un gledren, ceir cebl, cychod

3) System draffig unffordd gydag arwyddion sensitif (ailgyfeirio gyda chylchrediad Malltraeth i Ddwyran)

Y syniadau a gynhyrchwyd gan fwrdd prynhawn 4

1) Parcio a theithio (nid o reidrwydd yn Niwbwrch); rhaid i bobl nad ydynt yn lleol archebu lle
2) Llogi beiciau
3) Gwelliannau i'r ffyrdd ac arwyddion (arwyddion ar yr A55)

Y syniadau a gynhyrchwyd gan fwrdd prynhawn 5

1) Gwella trefniadau parcio: trafnidiaeth gyhoeddus; llwybrau beicio; maes parcio arall, defnyddio bws i ddod â phobl i mewn, parcio a theithio; sicrhau bod rhywun yn y ciosg ar adegau prysur; opsiynau gwell i drigolion; codi mwy a sicrhau bod y taliadau'n cael eu cymhwyso
2) Arwyddion gwell: gwybodaeth ar y cyfryngau cymdeithasol; arwyddion lleol – clir
3) Gwella'r ffyrdd: ffyrdd i mewn ac allan eraill; mannau pasio â blaenoriaeth fel eu bod yn arafu traffig (rhoi blaenoriaeth i draffig sy'n gadael); atgyweiriadau gwell i ffordd y traeth

Y syniadau a gynhyrchwyd gan fwrdd prynhawn 6

1) Gwelliannau i lwybrau beicio a cherdded o amgylch y pentref ac i'r traeth – yn hwylus i gerddwyr
2) Canolbwynt trafnidiaeth a rhannu ceir; system unffordd?
3) Datblygiad ap yn cyfeirio defnyddwyr at y mannau parcio sydd ar gael – gallai olygu cael meysydd parcio llai yn hytrach nag un mawr

Y syniadau a gynhyrchwyd gan fwrdd prynhawn 7

1) Parcio a theithio; adleoli'r maes parcio
2) Teithio llesol; llwybr beiciau
3) Dwy lôn neu system unffordd

Y syniadau a gynhyrchwyd gan fwrdd noson 1

1) Parcio a theithio
2) Llogi beiciau
3) Mannau gwefru cerbydau trydanol

Y syniadau a gynhyrchwyd gan fwrdd noson 2

1) System unffordd

2) Talu ymlaen llaw – slotiau amser, talu drwy ffonau symudol?
Parcio oddi ar y safle; teithio llesol – gwasanaethau gwennol, beiciau, trên

Y syniadau a gynhyrchwyd gan fwrdd noson 3

1) Parcio a theithio (Gaerwen?)
2) System unffordd – angen cynnal a chadw ffyrdd; ymadael ym Malltraeth
3) System archebu ar-lein ar gyfer parcio

Y syniadau a gynhyrchwyd gan fwrdd noson 4

1) Bws gwennol
2) Rhoi maes parcio newydd ar lwybr teithio llesol; cynnwys busnesau lleol – llogi beiciau gyda throlïau / certi i blant
3) Cynllun tacsi newydd

Yna gofynnwyd i'r grwpiau ddefnyddio'r matrics ymdrech yn erbyn effaith i benderfynu ar un syniad i'w gyflwyno.

Syniadau Arfaethedig

Cafodd pob bwrdd y dasg o gyflwyno'u syniadau i'r cyfranogwyr eraill a'r panel. Roedd y syniadau fel a ganlyn:

Bwrdd prynhawn 1:

Syniad: Atal llif twristiaeth ormodol. Peidio â chynyddu nifer y mannau parcio ceir. Arwyddion digidol i ddangos bod y prif faes parcio yn llawn. Mae rhywfaint o dystiolaeth bod hyn yn gweithio mewn rhannau eraill o'r DU ac ar Ynys Môn.

Rhwystrau a nodwyd / cais am gymorth:

- Cost – arwyddion a phersonél
- Dull / agwedd "Pam chi?" - efallai y bydd ardaloedd eraill o Fôn yn mynd yn genfigennus
- Polisi rheoli traffig
- Ymddygiad – gall pobl anwybyddu cyfathrebiadau

Bwrdd prynhawn 2:

Syniad: Defnyddio arwyddion – eu symud ymhellach i ffwrdd. Ap – rhannu gwybodaeth am gapasiti. Symud meysydd parcio ymhellach i ffwrdd a chroesawu teithio llesol. Dylai mynediad o Stryd yr Eglwys fod i drigolion a phobl anabl yn unig.

Rhwystrau a nodwyd / cais am gymorth:

- Cyllid - angen partneriaeth a nawdd
- Ymagwedd gadarnhaol
- Hygyrchedd - o safbwynt teithio llesol ond o ran technoleg hefyd, e.e. ar gyfer apiau
- Amserlenni
- Diogelwch - defnyddio ap yn ddiogel (h.y. nid wrth yrru)

Bwrdd prynhawn 3:

Syniad: Parcio a theithio gyda bysiau trydan. Dim mynediad o'r groesffordd, ac eithrio ar gyfer pobl leol. Arwyddion clir. Gallai pobl leol neu fusnes lleol redeg gwasanaeth parcio a theithio.

Rhwystrau a nodwyd / cais am gymorth:

- Arian – a allai gael ei ariannu gan CNC?
- Mynediad ar fysiau ar gyfer cŵn, cychod, canŵod, ac ati

Bwrdd prynhawn 4:

Syniad: Coedwig a phentref di-gar. Parcio a theithio, teithio llesol, llwybrau beicio gwell. Cyfleoedd i eistedd/ bwyta / cymdeithasu y tu allan i gaffis a siopau. Canolfan drafnidiaeth / rhannu car. Datblygu ap i archebu cludiant.

Rhwystrau a nodwyd / cais am gymorth:

- Seilwaith
- Mae angen busnesau newydd i ddarparu'r gwasanaethau hyn

Bwrdd prynhawn 5:

Syniad: Mae angen symud y maes parcio beth bynnag oherwydd effeithiau newid yn yr hinsawdd. Gallai hyn fod yn gyfle i'w adleoli ymhellach i lawr y ffordd a defnyddio cyfleuster parcio a theithio ynghyd ag opsiynau teithio llesol i gyrraedd y traeth.

Rhwystrau a nodwyd / cais am gymorth:

- **Tirfeddiannaeth** safleoedd posibl ar gyfer maes parcio newydd
- Cyllid
- Angen gweithredu nawr yn hytrach na siarad

Bwrdd prynhawn 6:

Syniad: System archebu man parcio ar-lein / archebu man parcio ymlaen llaw yn y tymor byr, gan sicrhau bod gan bobl leol fynediad teg. Y tymor hwy: parcio a theithio.

Rhwystrau a nodwyd / cais am gymorth:

- Angen osgoi cymryd tir amaethyddol oddi wrth ffermwyr – dylid defnyddio safleoedd tir llwyd
- Cyllid
- Arweinyddiaeth

- Diffyg ymdeimlad o frys - rydym wedi bod yn trafod hyn ers blynyddoedd ac rydym yn dal yma yn ei drafod heddiw

Bwrdd prynhawn 7:

Syniad: Ffurfio grŵp cynrychioliadol o aelodau o’r gymuned, gan gynnwys pobl ifanc / plant ysgol. Dylid sicrhau bod prosiectau addysgol yn cyd-fynd â materion lleol. Ystyried cynlluniau tebyg yn fyd-eang i gyflawni hyn. Rhyngweithio â'r holl gyrff cyhoeddus perthnasol.

Rhwystrau a nodwyd / cais am gymorth:

- Amserlenni - mae angen hyn arnom nawr!

Bwrdd noson 1:

Syniad: Datrysiad dros dro (eleni): rheoli traffig gyda lolipops. Arwyddion o bell. Archebu lle yn y maes parcio ymlaen llaw gydag amseroedd gwahanol. Y tymor hwy: Parcio a theithio / bws gwennol; opsiwn i bobl feicio i lawr i'r traeth. Byddai system unffordd yn ddelfrydol.

Rhwystrau a nodwyd / cais am gymorth:

- Dymuniad yr awdurdod lleol a CNC
- Pwy sy'n rheoli parcio oddi ar y safle?
- Pwy sy'n berchen ar y tir ar gyfer meysydd parcio newydd?

Bwrdd noson 2:

Syniad: Ffordd gyswllt? Parcio a theithio – ychydig y tu allan i’r pentref pan fydd maes parcio’r traeth yn llawn. Bysiau trydan a beiciau yn gwasanaethu hyn. Datblygu mynedfa newydd (Pen Lôn?) i feiciau a cherddwyr.

Rhwystrau a nodwyd / cais am gymorth:

- Mannau gwefru cerbydau trydan
- Tirfeddiannaeth
- Rheoli safleoedd a phrosiectau

Bwrdd noson 3:

Syniad: Cyfyngu nifer y ceir sy’n mynd i lawr i'r traeth. Parcio a theithio – defnyddio’r maes parcio yng Ngaerwen oddi ar yr A55. Dylid gwerthu tocynnau sydd wedi'u harchebu ymlaen llaw fel nad oes gormod o bobl yn effeithio ar y bywyd gwyllt. System unffordd trwy'r goedwig. Dylid annog pobl i feicio. Rheolaeth dda ar y cyfryngau cymdeithasol i gyfleu hyn i gyd. Cabannau glan mor yn ffurfio marchnad ar gyfer busnesau lleol.

Rhwystrau a nodwyd / cais am gymorth:

- Dylid bod yn ymwybodol o effeithio ar bentrefi eraill gyda threfniadau parcio a theithio
- Effaith bysiau ar y ffyrdd ac ar fywyd gwyllt

Bwrdd noson 4:

Syniad: Archebu mannau parcio ymlaen llaw. Dylid sicrhau mai pobl leol yn unig a all gael mynediad i Stryd yr Eglwys. Dylid creu maes parcio i dwristiaid (A48 - cae wedi'i nodi).

Rhwystrau a nodwyd / cais am gymorth:

- Perchnogaeth y prosiect
- Cyllid

Summary

Cafwyd llawer iawn o wybodaeth a syniadau o ganlyniad i’r digwyddiad mewn ymateb i'r her “Sut allwn ni fynd i'r afael ag anghenion y gymuned leol yn well drwy wella mynediad a chludiant yn Niwbwrch?”

Roedd gan y ddwy sesiwn un nod clir: sicrhau bod y gymuned yn cyd-ddylunio atebion ynghylch trafnidiaeth a mynediad. Ceir themâu cyffredin o'r holl gyflwyniadau (gyda pharcio a theithio yn thema flaenllaw), ond ceir amrywiaeth gyfoethog o ran y ffyrdd y mae'r gymuned yn credu y gellir gwneud hyn.

Gan ganolbwyntio am eiliad ar gyd-ddylunio ffyrdd posibl o roi’r opsiwn parcio a theithio ar waith, mae'r gymuned wedi darparu dull amlochrog a allai weithio i bawb. Yn ogystal â rhannu doethineb a gwybodaeth am leoliadau posibl, opsiynau trafnidiaeth cerbydau llesol a thrydan, sut mae angen i newidiadau gyd-fynd â'r system drafnidiaeth, a chadw mynediad i drigolion gan ddefnyddio technoleg cafodd ystod o opsiynau menter posibl eu harchwilio hefyd. Gallai'r opsiynau menter hyn,

gyda chymorth asiantaethau, gynyddu'r ffyrdd y mae'r gymuned yn elwa ar yr atebion arfaethedig hyn.

Drwy gydol y ddwy sesiwn daeth opsiynau i'r wyneb sy'n cefnogi mesurau gwella tymor byr ac atebion tymor canolig i hir. Cyflwynwyd hefyd graddfa o gostau a buddion i gyflawni hyn.

Y camau cyd-ddylunio nesaf a argymhellir

"Beth yw syniad da? Syniad sy'n digwydd. Os nad yw'n digwydd, nid yw'n syniad da." Paul Arden

Dywedodd Thomas Edison, "Mae 1% o athrylith yn ysbrydoliaeth a 99% ohoni'n chwys". Mae'r un cysyniad yn wir ar gyfer arloesi. Nod y digwyddiad oedd creu gwreichionyn o ysbrydoliaeth, ac mae'n nawr am gynnydd a chwys. I gynorthwyo â'r camau nesaf, rydym yn argymell defnyddio'r offerynnau a ganlyn:

1. Parhau i ychwanegu at y Map Asedau (tudalen 5) a'i adolygu.

2. Cymhwyso'r cwestiynau a ganlyn i "estyn" y syniadau a gynhyrchwyd yn y digwyddiad ymhellach:

- **Cyfuno** - Beth allaf gyfuno fy syniad ag ef? Cynnyrch arall? Proses?
- **Ailbwrpasu** - A allaf ail-bwrpasu fy syniad ar gyfer rhywbeth arall, cynulleidfa arall, tro arall?
- **I fyny'r gadwyn** - A fyddai'n well gosod fy syniad yn nes at ffynhonnell y broblem?
- **Pegynu** - A allaf droi fy syniad ar ei ben i greu rhywbeth newydd?
- **Dyfodoleiddio** - A allaf foderneiddio fy syniad ymhellach?
- **Gwrthdroi tybiaeth** - A allaf gael gwared ar elfen allweddol i greu rhywbeth newydd?
- **Yng ngolau'r lloer** - Sut fyddai fy syniad yn edrych ymhen 10 mlynedd a mwy?
- **Sioe ar yr ochr** - A oes modd gwneud rhywbeth arall cefnogol ochr yn ochr â'r her o dan sylw?
- **Chwaraewr rhan fach** - A allaf chwarae rhan lawer llai (ond effeithiol) yn y broses?
- **Y lleidr** - A allaf ddwyn syniad / proses rhywun arall o gyd-destun arall a'i ychwanegu at fy un i?
- **Y môr-leidr** - A allaf dorri rheol i greu rhywbeth newydd?
- **Lleihau** - Beth yw'r cynnyrch hyfyw lleiaf y gallaf ei gynhyrchu?

3. Ymrwymo i weithredu gan ddefnyddio amcanion SMART (Penodol, Mesuradwy, Gweithredadwy, Realistig ac wedi'i Amseru). Lluniwyd y tabl a ganlyn i gynorthwyo â hyn:

	Pwy / Who?	Beth / What?	Pryd / When?	Ble / Where?	Pam / Why?	Sut / How?
Tasg 1						
Tasg 2						
Tasg 3						
Tasg 4						

“Pan fydd pobl yn teimlo’u bod yn perthyn, maen nhw’n gallu bod ar eu gorau a gwneud eu gorau”

Susie Wise, d:ysgol